

Iso-Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaava

Teknisk 25.04.2023 § 24

Valmistelija

Juha-Matti Näykki, tekninen johtaja

ABO Wind Oy suunnittelee Lappajärven Iso Saapasnevan alueelle 7 tuulivoimalasta koostuvaa tuulivoimapuistoa. Suunniteltu tuulipuistoalue sijoittuu Lappajärven Iso Saapasnevan alueelle noin 8,5 kilometriä Lappajärven keskustaajamasta koilliseen, Övermarkin kylän ja kuntarajan väliselle alueelle. Sähkönsiirtoa varten tuulivoimalat on tarkoitus liittää alueen lounaispuolella noin 3,5 kilometrin etäisyydellä suunnitelluista voimaloista kulkevaan Etelä-Pohjanmaan Voima Oy: n 110 kV: n voimajohtoon.

Suunniteltujen tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus on 280 metriä. Yhden tuulivoimalan teho on maksimissaan 10 MW ja vuosituotanto noin 18 000 MWh /voimala. Koko tuulipuiston vuosittain tuottama sähkö kattaa noin 7 000 sähkölämmitteisen omakotitalon energiantarpeen.

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston kaavoitus- ja YVA-menettelyt käynnistyivät, kun Lappajärven kunnanhallitus päätti 11.6.2018 käynnistää Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyn. Kaavoituksen käynnistymisen jälkeen Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus on edennyt maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti sisältäen osallistumis- ja arviointisuunnitelma-, kaavaluonnos- ja kaavaehdotusvaiheet siten, että tuulivoimapuistoa koskeva osayleiskaavaehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 17.11.2021-21.12.2021 välisenä aikana. Lappajärven kunnanvaltuusto on kokouksessaan 10.10.2022 § 39 käsitellyt Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaehdotusta ja päättänyt palauttaa kaava-asian käsittelyn takaisin valmisteluun Lappajärven tekniselle valiokunnalle.

Asiaa uudelleen valmisteltaessa tekninen valiokunta on kokouksessaan 21.2.2023 § 16 todennut, että Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston kaavakäsittelyssä on ilmennyt aikaisemmissa vaiheissa esteellisyyteen liittyen menettelyvirheitä. Teknisen valiokunnan kokouksen 21.2.2023 § 16 pöytäkirjan mukaan esteellisyydensuhteita on tapahtunut kunnanhallituksen kokouksessa 11.06.2018 § 139, teknisen valiokunnan kokouksessa 09.11.2021 §20, teknisen valiokunnan kokouksessa 27.09.2022 §43, kunnanhallituksen kokouksessa 03.10.2022 §145 ja kunnanvaltuuston kokouksessa 10.10.2022 §39. Tekninen valiokunta on kokouksessaan 21.2.2023 § 16 päättänyt, että asian käsittely siirretään seuraavaan teknisen valiokunnan kokoukseen lisäselvitysten vuoksi.

Hallintomenettelyä koskeva lainsäädäntö edellyttää, että viranomaisten toimien on perustuttava käsiteltävien asioiden puolueettomaan ja objektiiviseen harkintaan. Hallintolainsäädäntöön sisältyvien esteellisyyssäännösten lähtökohtana on, että mikäli kunnan viranhaltijalla tai luottamushenkilöllä on sellainen suhde kunnassa käsiteltävään kaava-asiaan tai sen asianosaisiin, että se vaarantaa hänen puolueettomuutensa, hän on lähtökohtaisesti esteellinen. Jos henkilö on osallistunut esteellisenä asian käsittelyyn, päätös on syntynyt virheellisessä menettelyssä ja

mahdollisessa muutoksenhakutilanteessa päätös voidaan kumota esteellisyydestä johtuen.

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen kaavoitukseen liittyvät olennaisimmat esteellisyyssäännökset sisältyvät kuntalakiin (410/2015) ja hallintolakiin (434/2003). Hallintolain 27 §:stä ilmenevä esteellisyyttä koskeva keskeinen lähtökohta on, että esteellinen viranhaltija tai luottamushenkilö ei saa ottaa osaa mihinkään asian käsittelyvaiheeseen eli asian vireillepanoon, valmisteluun, päätöksentekoon tai täytäntöönpanoon (käsittelykielto). Esteellinen henkilö ei saa myöskään olla läsnä asiaa käsiteltäessä (läsnäolokielto). Käsittely sisältää kaikki sellaiset hallintoasian käsittelyssä henkilön suoritettavaksi kuuluvat toimet, jotka voivat jollakin tavoin vaikuttaa asiassa annettavan ratkaisun sisältöön. Käsittelyä on siten paitsi asian valmisteleminen päätöksentekoa varten myös sen esitleminen ja ratkaiseminen.

Kuntaliitto on esteellisyyttä ja kaavoitusasioita koskevassa oppaassaan esittänyt, että kaava-asian valmistelussa tapahtuneen esteellisyysvirheen korjaamiseksi asian käsittely tulee palauttaa siihen vaiheeseen, jolloin esteellinen henkilö ei ole ollut mukana asian käsittelyssä. Kuntaliiton oppaan perusteella kaavoitukseen liittyviä käsittelyvaiheita, joissa esteellisyys voi tulla kysymykseen, ovat muun muassa kaavaluonnoksen asettaminen julkisesti nähtäville, kaava-alueen rajaaminen, lausuntojen pyytäminen, asianosaisten kuuleminen sekä kaavan valmisteluaineistosta tai kaavaehdotuksesta tehtyjen muistutusten käsittely.

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitus on tullut vireille, kun Lappajärven kunnanhallitus on kokouksessaan 11.6.2018 § 139 päättänyt maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:ssä tarkoitetun tuulivoimayleiskaavan laatimisesta hanketta varten. Kaavoituksen vireilletulon jälkeen Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaa on käsitelty Lappajärven kunnassa useassa teknisen valiokunnan, kunnanhallituksen ja kunnanvaltuuston kokouksessa. Lappajärven kunnanvaltuusto ei ole kuitenkaan tehnyt asiassa vielä maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lopullista päätöstä osayleiskaavan hyväksymisestä, vaan asiassa tehdyt aikaisemmat päätökset ovat olleet luonteeltaan kaava-asian valmistelua.

Lappajärven teknisen valiokunnan suorittaman asian uudelleen valmistelun ja teknisen valiokunnan kokouspöytäkirjan 21.2.2023 § 16 perusteella asiassa on ilmennyt, että Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan valmistelussa on tapahtunut esteellisyyteen liittyviä menettelyvirheitä kaavoituksen vireilletulosta 11.6.2018 § 139 lähtien. Lappajärven teknisen valiokunnan kokouksen 21.2.2023 § 16 pöytäkirjan mukaan esteellisiä henkilöitä on ollut käsittelemässä kaava-asiaa kunnanhallituksen kokouksessa 11.06.2018 § 139, teknisen valiokunnan kokouksessa 09.11.2021 §20, teknisen valiokunnan kokouksessa 27.09.2022 §43, kunnanhallituksen kokouksessa 03.10.2022 §145 ja kunnanvaltuuston kokouksessa 10.10.2022 §39.

Edellä mainittujen ja muiden mahdollisten kaava-asiaan liittyvien esteellisyysvirheiden korjaamiseksi Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadintaa jatketaan käsittelemällä kaava-asia Lappajärven kunnassa kokonaan uudelleen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti esteettömien henkilöiden toimesta. Kaavoituksen jatkamisen lähtökohtana on ABO Wind Oy:n vuoden 2018 kaavoitusaloite. Kaavoituksen jatkamisessa hyödynnetään asian aikaisempien vaiheiden yhteydessä laadittuja selvityksiä ja asiassa otetaan huomioon vuoden 2018 jälkeen tapahtunut tuulivoimatekniikan kehittymisen vaikutus hankkeen suunnitteluun. Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan sisältöä koskevat kysymykset ratkaistaan lopullisesti maankäyttö- ja

rakennuslain mukaan osayleiskaavamenettelyssä. Osayleiskaavan laadinnasta vastaavana konsulttina jatkaa Ramboll Finland Oy. Iso Saapasnevan tuulivoimahankkeen suunnittelun yhteydessä otetaan huomioon hankkeessa toteutettu YVA-menettely. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 22.3.2021 YVA-menettelyn johdosta antaman perustellun päätelmän ajantasaisuus varmistetaan Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston rakennuslupavaiheessa YVA-yhteysviranomaisena toimivalta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta.

Tavoitteena on, että Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaluonnos on asetettu nähtäville keväällä 2023 ja osayleiskaavaehdotus on asetettu nähtäville kesällä 2023. Mikäli ehdotusvaiheen nähtäville asettamisen jälkeen kaava-aineistoon ei ole tarpeen tehdä oleellisia muutoksia, kaavahanke etenee Lappajärven kunnanvaltuuston hyväksymiskäsittelyyn syyskuussa 2023.

Esittelijä

Tekninen johtaja Juha-Matti Näykki

Päätösehdotus

Tekninen valiokunta päättää todeta yllä kuvatun asian taustan, Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan aiemman valmistelun sekä kaavan valmistelussa tapahtuneet esteellisyyteen liittyvät menettelyvirheet. Tekninen valiokunta esittää kunnanhallitukselle, että

1. kunnanhallitus päättää korjata asian valmistelussa ilmenneet esteellisyydevirheet;
2. esteellisyydevirheiden korjaamiseksi kunnanhallitus päättää jatkaa Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitusta käsittelemällä kaava-asian Lappajärven kunnassa kokonaan uudelleen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti;
3. kunnanhallitus päättää Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan jatkamisesta tekemällä uudelleen päätöksen kaavoituksen käynnistämisestä Lappajärven Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston suunnittelualueelle. Kaava-asian jatkamisen valmistelussa hyödynnetään asian aikaisemmissa vaiheissa laadittuja selvityksiä;
4. kunnanhallitus päättää Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen jatkamiseksi asettaa osayleiskaavaa koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä osayleiskaavaluonnoksen julkisesti nähtäville.

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena.

Keskutelu kuluessa teknisen valiokunnan jäsen Sari Karlström esitti, että tekninen valiokunta päättää lisätä teknisen johtajan päätösehdotukseen kohdat 5-7:

5. Kaava-asian jatkamisen valmistelussa hyödynnetään asian aikaisemmissa vaiheissa laadittuja selvityksiä sillä edellytyksellä, että jo laadittujen selvitysten ja erityisesti YVA-yhteysviranomaisen perustellun päätelmän mukaiset epäkohdat tulee korjata ja korjauksien tulee olla sisällytetty uuteen osayleiskaavaehdotukseen.
6. Tekninen valiokunta edellyttää, että osayleiskaavan melu- ja maisemavaikutusten mallinnukset tehdään uudelleen yhteysviranomaisen perustellun päätöksen perusteella, jossa mainitaan, että "maisemavaikutusten havainnollistamista tulee tarkentaa havainnekuvilla, jotka on varustettu hankkeen mukaisilla voimalatyypeillä ja joista ilmenee myös roottoreiden pyyhkäisyalat. Vertailtavuuden lisäämiseksi kuvissa

tulee esittää myös alueelle aiemmin sijoitettu tuulimittausmasto. Havainnekuvat tulee esittää arviointiselostuksen mukaisista kuvauspisteistä sekä lisäksi Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema-alueelta.” Edellisen perusteella valiokunta edellyttää 3D mallinnusten tekoa Lappajärven selältä, Nykäläntieltä ja Kirkkoniemestä.

7. Tekninen valiokunta edellyttää, että tuulivoima-alueen läheisyydessä ja Lappajärven rannoilla olevien kiinteistöjen ja loma-asutusten mahdollinen arvonaleneminen lasketaan puolueettomasti ja sisällytetään tuulivoimaselvityksiin.

Teknisen valiokunnan varapuheenjohtaja Marko Angervisto ilmoitti kannattavansa Sari Karlströmin tekemää lisäysehdotusta.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi toisistaan poikkeavaa päätösehdotusta, joten on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja ehdotti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne jotka kannattavat teknisen johtajan päätösehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Sari Karlströmin tekemää lisäysehdotusta äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa JAA -ääniä annettiin 0. EI -ääniä annettiin 5 (Sari Karlström, Pekka Keskinen, Marko Angervisto, Riitta Nyssölä ja Ville Väkeväinen).

Päätös

Tekninen valiokunta hyväksyy äänin 0-5 Sari Karlströmin tekemällä lisäysehdotuksella täydennetyn teknisen johtajan päätösehdotuksen.

Tästä päätöksestä antaa lisätietoja tekninen johtaja Juha-Matti Näykki, puh. 044 3699 505, email etunimi.sukunimi(at)lappajarvi.fi.

Teknisen valiokunnan jäsen Jari Hernesniemi ilmoitti olevansa jäävi (intressijäävi) ja poistui kokouksesta kello 18:40 ennen tämän asian käsittelyä ja päätöksentekoa.

Kh 08.05.2023 § 89
92/10.02.02/2022

Valmistelija

Juha-Matti Näykki, tekninen johtaja

Tekninen valiokunta on esittänyt teknisen johtajan esityksestä poikkeavaa esitystä, joka on tullut lopulta päätökseksi. Tekninen valiokunta lisäsi alkuperäisestä päätösehdotuksesta poiketen kohdat 5-7 lopulliseen päätökseen.

Perusteltuun päätelmään sisältyvissä YVA-selostuksesta saaduissa lausunnoissa ja mielipiteissä esitetyt näkökohdat on huomioitu 2.11.2021 päivätyssä kaavaehdotuksessa. Kaavaehdotusvaiheen kaikissa havainnekuville on ollut hankkeen mukainen voimalatyyppi, havainnekuville ilmenee roottoreiden pyyhkäisyalat, tuulimittausmasto on ollut mukana havainnekuville ja maisemavaikutusten arviointia on täydennetty ja havainnekuville lisätty muun muassa Lassila-Jokikylän kulttuurimaisema-alueelta. Hankkeeseen laadittu 3D mallinnus on ollut esillä yleisötilaisuudessa ja ohjausryhmässä ja mallinnusta on kerrottu käytetyn maisemavaikutusten arvioinnin yhteydessä.

Finnish Consulting Group (FCG) ja Taloustutkimus ovat tutkineet tuulivoiman vaikutuksia asuin-kiinteistöjen hintoihin Suomessa. Tutkimuksen mukaan tuulivoimahankkeiden käyttöönotolla ei ole ollut

tilastollisesti merkitsevää vaikutusta asuinkiinteistöjen hintoihin tarkastelluissa kunnissa vuosina 2013 - 2021.

Näiden seikkojen vuoksi kohdat 5-7 voidaan poistaa.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Sami Alasara

Päätösehdotus

1. kunnanhallitus päättää korjata asian valmistelussa ilmenneet esteellisyysvirheet;
2. esteellisyysvirheiden korjaamiseksi kunnanhallitus päättää jatkaa Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoitusta käsittelemällä kaava-asian Lappajärven kunnassa kokonaan uudelleen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti;
3. kunnanhallitus päättää Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavan laadinnan jatkamisesta tekemällä uudelleen päätöksen kaavoituksen käynnistämisestä Lappajärven Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston suunnittelualueelle. Kaava-asian jatkamisen valmistelussa hyödynnetään asian aikaisemmissa vaiheissa laadittuja selvityksiä;
4. kunnanhallitus päättää Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen jatkamiseksi asettaa osayleiskaavaa koskevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman sekä osayleiskaavaluonnoksen julkisesti nähtäville.

Iso Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaava laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n mukaisena yleiskaavana, jolloin yleiskaavaa voidaan käyttää suoraan tuulivoimaloiden rakennuslupien perusteena.

Sari Karlström esitti, että Iso-Saapasnevan tuulivoimapuiston osayleiskaava hylätään eikä sitä viedä kunnanvaltuustolle. Vesa Luoma kannatti Karlströmin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaesityksestä poikkeava kannatettu esitys, joten on suoritettava äänestys. Puheenjohtaja esitti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys, jossa ne, jotka kannattavat pohjaehdotusta, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Karlströmin esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritettiin nimenhuutoäänestys, jossa JAA äänestivät Heikki Honkaniemi, Vuokko Kraatari, Pirkko Lammi ja Ville Ala-aho. EI äänestivät Sari Karlström ja Vesa Luoma.

Päätös

Puheenjohtaja totesi, että äänin 4-2 pohjaehdotus on tullut hyväksytyksi.

Sari Karlström ilmoitti jättävänsä eriävän mielipiteen kirjallisesti.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Petri Kuoppala ilmoitti olevansa esteellinen (intressijäävi) ja poistui kokouksesta asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi

Merkittiin pöytäkirjaan, että tämän asian kohdalla kutsuttuna asiantuntijana paikalla oli tekninen johtaja Juha-Matti Näykki. Hän poistui kokouksesta ennen asian käsittelyä ja päätöksentekoa klo 18.20